

3.12.2021

AuroraAI-ohjelman ohjausryhmä, 1. kokous

Aika perjantai 3.12. klo 14 – 16

Paikka Teams-kokous

Osallistujat

Jarkko Levasma, VM, pj.
Maria Nikkilä, VM, vpj.
Petri Lempinen, OKM
Mika Nordman, TEM
Timo Salovaara, DVV
Nina Nissilä, Kela
Jarmo Kovero, KEHA
Sanna Savolainen, Vero

Ari Heikkinen, Oulu
Teppo Rantanen, Tampere
Tommi Karttaavi, Kuntaliito
Mirva Antila, DigiFinland Oy
Kyösti Väkeväinen, HAUS
Vesa Silfver, Motiva Oy
Petri Myllymäki, FCAI

Niko Ruostetsaari, VM, sihteeri
Antti Hahto, VM, sihteeri
Aleksi Kopponen, VM, sihteeri

1 Kokouksen avaus ja osallistujien esittäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ajassa 14:01. Käytiin esittäytymiskierros.

2 Ohjausryhmän tehtävien läpikäynti ja alustava työsuunnitelma

Ohjelmapäällikkö Niko Ruostetsaari valtiovarainministeriöstä esitteli ohjausryhmän tehtäviä sekä ohjausryhmän toimikaudeksi laadittua alustavaa työsuunnitelmaa. Ohjausryhmän toimikausi ulottuu asettamisesta saakka vuoden 2023 maaliskuun loppuun. Sen keskeisinä tehtävinä on kehittää ja ohjata AuroraAI-ohjelman toteutusta eri organisaatioiden strategisista tavoitteista ja lähtökohdista käsin sekä laatia neuvoa-antavat suositukset ohjelmakauden jälkeiselle kehittämistyölle ja käyttöönottojen edistämiseksi.

Ohjausryhmä tulee työsuunnitelman mukaisesti kokoontumaan toimikautensa aikana kuudesti eli kerran vuosineljänneksessä. Vuoden 2022 ensimmäisessä kokouksessa tarkastellaan strategisten painopisteiden lisäksi ohjelmasta laadittua kehittävästä väliarviointia ja sen tuloksia. Neuvoa-antavien suositusten laadinta korostuu ohjausryhmän työskentelyssä vuoden 2022 toiselta vuosipuoliskolta lukien.

Keskustelussa alustava työsuunnitelma todettiin ohjausryhmän tehtävät huomioiden tarkoituksenmukaiseksi. Todettiin, että työskentelyn kytkeytymistä muiden ryhmien (mm. teknologianeuvottelukunta, digitoimisto) toimintaan on syytä pohtia ja kartoittaa.

Merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

Liite: Ohjausryhmän tehtävät ja alustava työsuunnitelma, esitysmateriaalin kalvot 2-4

3 AuroraAI-ohjelman keskeinen sisältö ja painopisteet

Niko Ruostetsaari, Alekski Kopponen ja Antti Hahto valtiovarainministeriöstä esittelivät AuroraAI-ohjelman keskeistä sisältöä ja kehittämisen painopisteitä. Ohjelmakausi ulottuu vuoden 2022 loppuun. Ohjelman tavoitteena on vauhdittaa julkisen hallinnon kehittämistä ihmiskeskeisellä, tekoälyavusteisella ja elämäntapahtumalähtöisellä tavalla. Ohjelmassa kehitetään teknisiä ja toiminnallisia ratkaisuja sille, että tulevaisuudessa julkinen hallinto kykenisi tekoälyavusteisesti helpottamaan ihmisiä palveluiden saamisessa elämän eri tilanteissa ja tapah-tumissa.

Ohjelman avaintuotokset ovat ohjelmassa kehitettävä tekninen infrastruktuuri eli AuroraAI-verkko sekä AuroraAI-toimintamalli, jonka yksi osa on AuroraAI-verkon hyödyntäminen. Toimintamallin avulla julkisia organisaatioita tuetaan toimintansa ihmiskeskeisessä, elämäntapahtumalähtöisessä ja tekoälyavusteisessa kehittämisessä. Toimintamalli kokoaa yhteen opit, työkalut ja esimerkkitoimet sekä luo näkymän siitä, mitä siirtymässä ihmiskeskeisempään toimintaan tulisi huomioida.

AuroraAI-verkkoa kehitetään ohjelmakauden aikana yhdessä pilottipalveluiden kanssa, ja vuodesta vuodesta 2023 lukien AuroraAI-verkko on jatkuvana palveluna laajemmin eri palveluiden käyttöönotettavissa ja niiden hyödynnettävissä. AuroraAI-verkko on tekninen ratkaisu yksilöllisten palvelukokonaisuuksien koostamiseen ja palvelujen liittämiseen yhteen avoimen rajapinnan avulla. AuroraAI-verkon avulla mahdollistetaan teknisesti eri palveluiden liittäminen yhteen avoimen rajapinnan avulla.

Ohjelman kokonaisbudjetista 11,2 miljoonaa euroa on toistaiseksi sidottu noin 87 %. Erityisesti toimintamallin kehittämiseen liittyvät hankinnat ovat vielä määrittelyvaiheessa. Ennusteen mukaan ohjelman budjetti tulee toteutumaan täysimääräisenä. Ohjelmakokonaisuuden todettiin etenevän aikataulun ja kustannusten näkökulmasta suunnitelman mukaisesti, mutta tuotosten osalta todettiin poikkeama johtuen tilanteesta, jossa AuroraAI-verkon rahoitushaussa integroitavia pilottipalveluja tuli osin ennakoitua alhaisempi lukumäärä. Tilanteen todettiin toisaalta myös vaikuttavan ohjelman budjettiin siten, että rahoitusta vapautuu tarvittaessa muuhun kehittämiseen ja muun muassa AuroraAI-verkkoa koskevien lisäselvitysten laatimiseen. Todettiin, että etenemisen yhteydessä kartoitetaan vielä tarkemmin, onko tilanteella tosiasiallisia vaikutuksia ohjelman etenemiseen, sillä pilottien lukumäärään liittyvää tilannetta ei nähty kuitenkaan erityisenä haasteena ohjelman tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta.

Keskustelussa todettiin, että ohjelmakokonaisuuden nimi voidaan nähdä osin harhaanjohtavana, sillä ohjelmassa kehitetään paljon muutakin kuin tekoälypohjaisia ratkaisuja. Tämän todettiin tarvitsevan viestinnällistä huomiota, vaikka ohjelmalle asetettuun nimeen ei tässä ohjelmakauden vaiheessa voikaan enää vaikuttaa. Viestinnän katsottiin olevan ohjelmaan liittyvä kriittinen kokonaisuus, jonka toivottiin tuovan esille ohjelmaan liittyviä konkreettisia ja hyödynnettäviä tuotoksia sekä elämäntapahtuma-ajattelun vahvistamista viestinnällisin keinoin.

Merkittiin esitykset ja käyty keskustelu tiedoksi.

Liite: AuroraAI-ohjelman keskeinen sisältö ja painopisteet, esitysmateriaalin kalvot 5-37

4 Vuoden 2022 toimintasuunnitelmien käsittely ja keskeiset yhtymäkohdat muuhun kehittämiseen ja painopisteisiin

Niko Ruostetsaari, Alekski Kopponen ja Antti Hahto esittelivät vuodelle 2022 suunnitellun kehittämisen AuroraAI-ohjelmassa koskien teknistä infrastruktuuria, toimintamallia, chatbot-yhteisöä sekä lainsäädäntö- ja etiikkatyötä. Ohjelma on päättymässä vuoden 2022 lopussa. AuroraAI-verkkoa kehitetään vuoden 2022 aikana yhdessä pilottipalveluiden kanssa, joista ensimmäiset saadaan valmiiksi kesäkuun loppuun mennessä. DigiFinlandin kehittämiä tuotteita testataan ja jatkojalostetaan niin ikään yhdessä kumppaniorganisaatioiden kanssa. Toimenpiteet tähtäävät siihen, että AuroraAI-verkko sekä ohjelmassa kehitetyt käyttöliittymäratkaisut

ovat käytönotettavissa laajamittaisesti vuodesta 2023 lukien. Niin ikään toimintamallia koskevat kehittämissuunnitelmat toteutetaan yhdessä kumppanien kanssa virastoista, kunnista ja järjestöistä, ja toimintamallin ensimmäinen versio sekä tämän hyödyntämistä tukeva verkkopalvelu tullaan esittelemään kesäkuussa 2022 järjestettävässä verkostotapahtumassa.

Lainsäädännön osalta AuroraAI-verkkoa koskevaa kilpailujuridista asemaa tarkastellaan vuoden 2022 aikana pohjautuen edellisvuoden aikana laadittuun selvitystyöhön. Selvityksessä keskeisenä tulkintana on ollut, että AuroraAI-verkko on luonteeltaan taloudellista toimintaa, mutta sellaista, jota ilman julkisen hallinnon kehittämistä ei syntyisi, jolloin markkinavaikutukset on todettu vähäisiksi. Samalla tarkastellaan myös mahdollisia AuroraAI-verkkoon liittyviä säädösvalmistelutarpeita.

Keskustelussa vuodelle 2022 suunniteltua toimintaa pidettiin kattavana ja hyvin valmisteltuna. AuroraAI-verkon älyrahake-kokeilun seuraamista pidettiin tärkeänä, sillä se saattaa mahdollistaa tulevaisuudessa maksukortteihin liittyviä uusia toimintatapoja valtionhallinnon toimijoille. Kuntien näkökulmasta erityisesti chatbot-ratkaisuihin liittyvää kansallista kehittämistä pidettiin arvokkaana, sillä jokaisen toimijan ei todennäköisesti kannata kehittää omia ratkaisujaan.

Hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja merkittiin käyty keskustelu tiedoksi.

Liitteet: AuroraAI-ohjelman toimintasuunnitelma vuodelle 2022, esitysmateriaalin kalvot 38-44; esitysmateriaali vuoden 2022 toimintasuunnitelmasta

5 Muut esille tulevat asiat

Ei muita esille tulleita asioita.

6 Seuraavat kokoukset

Ohjausryhmän tulevista kokouksista vuodelle 2022 ja 2023 sovitaan erillisen kyselyn muodossa.

7 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen ajassa 16:01.